

Nieuw N-advies snijmaïs na scheuren grasland

Agnes van den Pol-van Dasselaar en Bert Philipsen (PR)

De Commissie Bemesting grasland en voedergewassen heeft naar aanleiding van nieuwe onderzoekresultaten het N-advies voor snijmaïs na het scheuren van grasland aangepast en vastgesteld. Bij grasland ouder dan twee jaar is de stikstoflevering door de oude graszode 100 kg N in het eerste jaar en 30 kg N in het tweede jaar.

Stikstoflevering op zandgrond

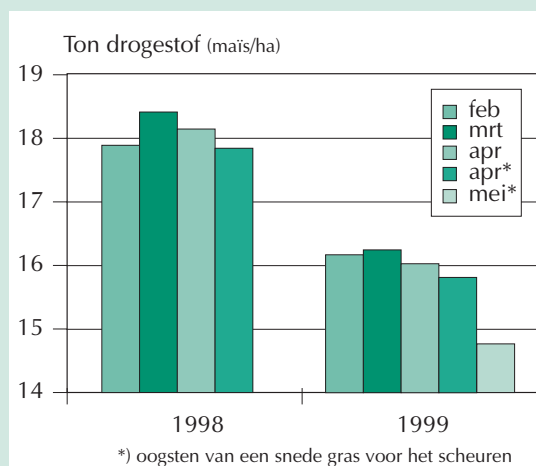
Verreweg het grootste deel van het maïsareaal bevindt zich op zandgrond. Tussen 1995 en 1997 is door het PAV op proefbedrijf Cranendonck onderzocht hoeveel kan worden bespaard op de stikstofgift van snijmaïs wanneer deze wordt geteeld na gescheurd grasland. Het grasland varieerde van twee tot acht jaar oud. Continue snijmaïs gold als referentie. Het onderzoek wees uit dat een aanzienlijke besparing mogelijk was, namelijk 80-100 en 30-40 kg N per ha, respectievelijk het eerste en tweede jaar na scheuren. Werd hiermee bij de bemesting geen rekening gehouden dan leidde dit tot een sterke stijging van de hoeveelheid bodemstikstof die in de herfst achterbleef.

Stikstoflevering op klei en klei-op-veen vergelijkbaar met zandgrond

De belangstelling voor maïs neemt in het noorden en westen van het land nog steeds toe, vooral bij veehouders met relatief veel grond. Uitbreiding van het maïsareaal gaat meestal ten koste van grasland. Onderzoek van het PR op proefbedrijf Bosma Zathe in het noorden en

Houd bij de bemesting rekening met de vrijkomende stikstof uit gescheurd grasland.

Figuur 1 Opbrengst van maïs bij verschillende tijdstippen van scheuren van grasland

proefbedrijf Zegveld in het westen van het land in de periode 1997-1999 wees uit dat er geen grote verschillen in stikstoflevering zijn vergeleken met de stikstoflevering op zand.

Half maart scheuren is optimaal

Het PR heeft in de periode 1998-1999 onderzocht wat het meest optimale scheurtijdstip in het voorjaar is. Aan de ene kant moet niet te vroeg worden gescheurd, omdat de vrijkomende stikstof dan nog niet kan worden opgenomen door de maïs. Aan de andere kant moet ook niet te laat worden gescheurd, omdat de vertering dan niet tijdig op gang komt en de vrijkomende stikstof niet op tijd beschikbaar is voor de maïs. Op proefbedrijf Cranendonck op zandgrond is een veldproef uitgevoerd met verschillende tijdstippen van scheuren: half februari, half maart en half april. De uiteindelijke stikstoflevering is afhankelijk van de weersomstandigheden. Voor een goede mineralisatie is voldoende vocht en temperatuur van groot belang. In het algemeen blijkt dat door half maart te scheuren de vrijkomende stikstof het meest efficiënt benut kan worden (zie figuur 1).

Tabel 1 Stikstoflevering voor maïs na scheuren van grasland

	Leeftijd gescheurde zode*		
	1 jaar	2 jaar	3 jaar en ouder
1 ^e jaar na scheuren	50	100	100
2 ^e jaar na scheuren	0	0	30

* De leeftijd heeft betrekking op volledige productie jaren

Oogsten van een snede gras voor het scheuren kan aantrekkelijk zijn

In de praktijk wordt vóór het scheuren van grasland ook nog wel eens een snede gras geweid of gemaaid voor de inzaai van maïs. In het onderzoek naar het optimale scheurtijdstip van grasland is dit ook meegenomen. Hierbij is begin maart aan de veldjes, waarvan in april een snede geoogst werd, 80 kg N/ha gegeven en aan de veldjes, waarvan in mei een snede geoogst werd, 120 kg N/ha. In 1998 is alleen in april een snede gras geoogst. De opbrengst was niet de moeite waard; er kon slechts een halve ton drogestof/ha van het land gehaald worden. De stikstoflevering werd hierdoor dan ook niet verminderd. In 1999 kon in april een snede gras van 1,5 ton drogestof/ha gewonnen worden en in mei een maaisnede van 3 ton drogestof/ha. In beide gevallen werd de stikstoflevering uit het gescheurde grasland duidelijk minder. Het is dan ook aan te bevelen om bij het oogsten van een weide- of maaisnede geen aftrek op de stikstofadviesgift voor snijmaïs te hanteren. Het oogsten van een snede gras gaat ten koste van de maïsopbrengst. Dit komt door het kortere groeiseizoen voor de maïs, maar ook door het waterverbruik van gras in het voorjaar. Dit speelt vooral op droogtegevoelige zandgronden, waar een te droog zaaibed kan achterblijven. In 1999, een jaar met goede weersomstandigheden, nam door de oogst van 3 ton drogestof gras in mei de maïsopbrengst met 1,5 ton af. Uiteindelijk bepalen de bedrijfsomstandigheden of een lagere maïsopbrengst en een hogere stikstofjaargift opwegen tegen een hogere grasopbrengst van de eerste snede.

Nieuw N-advies voor snijmaïs na scheuren grasland officieel vastgesteld

De Commissie Bemesting grasland en voedergrassen heeft naar aanleiding van de nieuwe

onderzoekresultaten op zandgronden het N-advies voor snijmaïs na het scheuren van grasland aangepast en vastgesteld (zie tabel 1). Het nieuwe advies maakt onderscheid tussen het eerste en tweede jaar na scheuren. Bij grasland ouder dan twee jaar kan uitgegaan worden van een stikstoflevering door de oude graszode van 100 kg N in het eerste jaar en 30 kg N in het tweede jaar na scheuren. De omvang van de stikstoflevering bij het scheuren van één- en tweejarig grasland is wat minder, omdat minder stikstof is vastgelegd in de wortelmasse. Er is geen onderscheid gemaakt tussen grondsoorten in het nieuwe advies.

Om te profiteren van de stikstof uit het gras moet de zode niet te laat worden gescheurd. Half maart is de beste periode. Wordt later gescheurd of eerst nog een snede gemaaid, dan komt de stikstof uit de snede te laat vrij voor een optimale benutting.

Door half maart te scheuren wordt de vrijkomende stikstof het meest efficiënt benut door maïs.

